

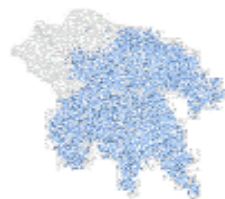

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ &
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Ν. ΑΡΚΑΔΙΑΣ
Στέλιος Μαρκαντωνάκης
Σχολικός. Σύμβουλος Γαλλικής Γλώσσας

Τηλέφωνο: 210-5987669
Κιν. Τηλεφ: 6977-412642
Ηλεκτρ. Δ/ση: markantonakissteliios@gmail.com

Τρίπολη, 25 Σεπτεμβρίου 2013
Αρ. πρωτ.: 915

Προς:

1. κ.κ. Καθηγητές Γαλλικής Γλώσσας Π.Ε. Πελοποννήσου
2. Διευθύνσεις Π.Ε. Πελοποννήσου (με την παράκληση να ενημερωθούν οι καθηγητές ΠΕ05 που υπηρετούν εκτός σχολικών μονάδων)

Κοινοποίηση:

1. Τμήμα Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ.Ε.
2. Τμήμα Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε.

ΘΕΜΑ: «Ενημέρωση εκπαιδευτικών Γαλλικής Γλώσσας Π.Ε.»

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, καθηγήτριες και καθηγητές Γαλλικής Γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση,

Για πρώτη φορά μετά το σχολικό έτος 2005-2006, έτος εισαγωγής του μαθήματος της 2^{ης} ξένης γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, κατά το τρέχον σχολικό έτος, στα περισσότερα δημοτικά σχολεία της χώρας (6/θέσια και άνω καθώς και στα σχολεία με ΕΑΕΠ), τα Γαλλικά θα διδάσκονται από καθηγητές Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΠΕ 05 που ανήκουν αποκλειστικά στην Α/θμια Εκπ/ση και μόνο σε μερικές περιπτώσεις από εκπαιδευτικούς Γαλλικής που διατίθενται από τη Β/θμια Εκπ/ση.

Είναι γνωστό ότι η διδασκαλία της Γαλλικής στην Α/θμια καθώς και η σύσταση κλάδου και θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού Γαλλικής ΠΕ 05 σε αυτήν τη βαθμίδα αποτελούσε πάγιο αίτημα των επιστημονικών ενώσεων και φορέων του κλάδου μας. Είναι επίσης γεγονός ότι, καθώς το μάθημα διδάσκεται μόνο στις Ε΄ και ΣΤ΄ Τάξεις για 2 ώρες εβδομαδιαίως, η τοποθέτηση των καθηγητών Γαλλικής ΠΕ 05 σε πολλά δημοτικά σχολεία (ομάδες 4, 5 ή και 6 σχολείων όταν πρόκειται για μικρές σχολικές μονάδες) καθίσταται αναπόφευκτη με ό,τι αυτό συνεπάγεται κυρίως όταν η χιλιομετρική απόσταση των δημοτικών σχολείων καθιστούν δύσκολη έως αδύνατη τη μετάβαση από το ένα σχολείο στο άλλο. Ωστόσο, η στελέχωση των δημοτικών σχολείων με μόνιμους καθηγητές Γαλλικής ΠΕ 05 θα συμβάλει στην αποφυγή φαινομένων του παρελθόντος όταν σε αρκετά σχολεία δεν τοποθετούνταν έγκαιρα εκπαιδευτικοί Γαλλικών ή, σε μερικές περιπτώσεις, δεν τοποθετούνταν καθόλου με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας από αρκετούς μαθητές του Δημοτικού. Είναι προφανές ότι η τοποθέτηση ενός εκπαιδευτικού σε πολλές σχολικές μονάδες, μολονότι αναπόφευκτη, αποτελεί αρνητικό παράγοντα για την απρόσκοπτη εκτέλεση του παιδαγωγικού και διδακτικού του έργου και δυσχεραίνει τη συμμετοχή του, όχι θέσει αλλά φύσει, στην εκπαιδευτική ζωή της σχολικής μονάδας.

Εντούτοις, είμαι βέβαιος ότι η αγάπη σας για το αντικείμενο μας, τη Γαλλική Γλώσσα, αλλά και για τους μικρούς μαθητές μας, η παιδαγωγική και διδακτική σας κατάρτιση, το πάθος σας για συμμετοχή στο εκπαιδευτικό γίνεσθαι καθώς και η επαγγελματική σας ευσυνειδησία, θα είναι τα στοιχεία εκείνα που θα σας οπλίσουν με δύναμη και αισιοδοξία ώστε, ξεπερνώντας τις όποιες δυσκολίες, να συμβάλετε στον κοινό μας στόχο: **να συνεχίσει να αποτελεί η εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας βασικό και κατεξοχήν απαραίτητο διδακτικό αντικείμενο για τη γνωστική, προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών μας.**

Είναι εξαιρετικά αναγκαίο και χρήσιμο, κατά τη διάρκεια και του τρέχοντος σχολικού έτους, η παρουσία μας στα δημοτικά σχολεία να συμβάλει αποφασιστικά στη βελτιστοποίηση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου και η διδασκαλία/εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας να συνοδευτεί με τα καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Για το σκοπό αυτό θεωρώ πως είναι χρήσιμο να γίνουν οι παρακάτω επισημάνσεις:

- Η διδακτική μας μεθοδολογία και οι παιδαγωγικές μας προσεγγίσεις πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την **ηλικία** του μαθητικού μας κοινού. Οι μαθητές πρέπει να αντιμετωπίζονται πάντα στα μέτρα της ηλικίας του και όχι ως μικροί ενήλικες, όπως αναφέρει και ο Piaget.
- Η στοχοθεσία του μαθήματός μας βασίζεται στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών (και όχι στο διδακτικό εγχειρίδιο που αποτελεί απλώς ένα μέσο για την επίτευξη των επί μέρους στόχων) αλλά καθορίζεται κυρίως από τις **ανάγκες**, τα ιδιαίτερα **ενδιαφέροντα**, καθώς και το **επίπεδο** του συγκεκριμένου μαθητικού μας κοινού.
- Βασικός σκοπός ενός γλωσσικού μαθήματος, κυρίως στο Δημοτικό, είναι η **λειτουργική χρήση** της γλώσσας και η ανάπτυξη **επικοινωνιακών δεξιοτήτων**. Η γραμματική και το λεξιλόγιο αποτελούν απλώς μέσα επίτευξης αυτού του σκοπού και δεν πρέπει να γίνονται αποκλειστικός στόχος του μαθήματός μας.
- Ο **προφορικός λόγος** είναι ιδιαίτερα σημαντικός στην αρχή της εκμάθησης μια ξένης γλώσσας, όπως επίσης και η **συσχέτιση** προφορικού και γραπτού λόγου. Συνεπώς, πρέπει να δίνεται έμφαση στις δραστηριότητες **συσχέτισης** και **μετάβασης** από τον προφορικό στον γραπτό λόγο (ασκήσεις φωνολογικής επίγνωσης, ασκήσεις εξοικείωσης με τα γράμματα, ...) ιδιαίτερα όσον αφορά στην εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας που το φώνημα δεν συμπίπτει πάντα με το γράφημα.
- Το χρονικό διάστημα που οι μαθητές αυτής της ηλικίας μπορούν να παραμείνουν προσεκτικοί στο μάθημα είναι μικρό. Ως εκ τούτου, η ποικιλία και η **εναλλαγή** μέσων και δραστηριοτήτων είναι επιβεβλημένη.
- «ἄ γὰρ δεῖ μαθόντας ποιεῖν, ταῦτα ποιοῦντες μανθάνομεν» ἔλεγε ο Αριστοτέλης. «ο μαθητής μαθαίνει κάνοντας» είτε ο Dewey, «*approche actionnelle*» αναφέρει το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (Κ.Ε.Π.Α.) για της ξένες γλώσσες. Η **βιωματική μάθηση** δεν είναι μια απλώς μοντέρνα θεωρία μάθησης.
- Ο μαθητής πρέπει να βρίσκει **«νόημα»** σε αυτό που μαθαίνει. Συνεπώς, η εκμάθηση μιας λίστας λέξεων ή η κλίση ενός ρήματος με την παραδοσιακή μορφή της «χρήσης της

γλώσσας για τη γλώσσα» πρέπει να αποφεύγεται γιατί «κουράζει» τον μαθητή χωρίς να προκύπτει ιδιαίτερη προστιθέμενη μαθησιακή αξία.

- Η διδασκαλία που βασίζεται στην απομνημόνευση και όχι στην κατανόηση μέσω της **ανακάλυψης** καθώς και οι πολλαπλές ασκήσεις που βασίζονται στη συμπεριφοριστική θεωρία για τη μάθηση προκαλούν συχνά στους περισσότερους μαθητές αποστροφή για το μάθημα.
- Τα **σχέδια εργασίας** (μέθοδος project) ταιριάζουν κατεξοχήν στη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας καθώς προϋποθέτουν την αξιοποίηση αυθεντικών κειμένων, τη λειτουργική χρήση της ξένης γλώσσας και τη διαθεματική προσέγγιση.
- Η **μαθητοκεντρική προσέγγιση** δεν πρέπει να παραμένει μόνο ένα θεωρητικό ζητούμενο αλλά επιβάλλεται να αποτελεί καθημερινή διδακτική πρακτική μας. Πρέπει να προτάσσουμε τις **δημιουργικές δραστηριότητες** και να ενισχύουμε την ενεργητική μάθηση, την κριτική σκέψη, τη συνεργασία και την επικοινωνία των μαθητών.
- Ο εμπλουτισμός της σχολικής τάξης, κυρίως στο Δημοτικό, με **ρυθμό, κίνηση, τραγούδι, φαντασία** και κυρίως με **συναίσθημα**, μόνο θετικά αποτελέσματα επιφέρει στη μαθησιακή διαδικασία.
- Το **παιχνίδι** είναι ένα από τα σπουδαιότερα μέσα μάθησης και οφείλουμε, κυρίως στη συγκεκριμένη βαθμίδα εκπαίδευσης, να το εισαγάγουμε στη διδακτική και παιδαγωγική μας μεθοδολογία ώστε να αναπτύξουμε κίνητρα για μάθηση.
- Το **χιούμορ** είναι το «αλατοπίπερο» της διδακτικής τέχνης. Ας μην παραμελούμε να το χρησιμοποιούμε στην τάξη μας.
- Οι μαθητές, κυρίως αυτής της ηλικίας, **ταυτίζουν** το διδακτικό αντικείμενο με τον εκπαιδευτικό που το διδάσκει. Έτσι έχουμε μαθητές που αγαπούν μια ξένη γλώσσα γιατί αγαπούν τον καθηγητή που τη διδάσκει και το αντίθετο.
- Η ποιότητα των **διαπροσωπικών σχέσεων** που αναπτύσσουμε με τους μαθητές μας παίζουν καθοριστικό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, στην ακαδημαϊκή πορεία των μαθητών καθώς και στη διαχείριση της τάξης μας.
- Το κάθε παιδί έχει το δικό του **ρυθμό** και **τρόπο** μάθησης που πρέπει να γίνονται σεβαστοί.
- Το μάθημα της ξένης γλώσσας είναι το κατεξοχήν διδακτικό αντικείμενο που προσφέρεται για την καλλιέργεια **διαπολιτισμικής συνείδησης** και αποδοχής του διαφορετικού, του «άλλου».
- Οι Τεχνολογίες της Πληροφόρησης και της Επικοινωνίας προσφέρουν απεριόριστες δυνατότητες για **εμπλουτισμό** του μαθησιακού υλικού μας, για πιο ευχάριστο μάθημα αλλά και για δημιουργία κινήτρων μάθησης στους μαθητές μας.
- Η **αξιολόγηση** του μαθητή είναι περισσότερο **σημαντική γι'αυτόν** απ'ότι εμείς νομίζουμε. Ας έχουμε στο μυαλό μας ότι:
 - Η αξιολόγηση, εκτός από ποσοτική αποτύπωση των επιδόσεων του μαθητή, αποτελεί εργαλείο **ανατροφοδότησης** και **αναστοχασμού** για βελτίωση του διδακτικού μας έργου.

- Τα διαγωνίσματα και τα τεστ δεν είναι τα μόνα εργαλεία αξιολόγησης. Υπάρχουν πολλές **εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης** τι οποίες και πρέπει να χρησιμοποιούμε. Η χρήση του **Portfolio** για τις ξένες γλώσσες είναι ένα από αυτά.
- Η **περιγραφική αξιολόγηση**, κυρίως αυτή που αιτιολογεί τον βαθμό, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στον μαθητή και τους γονείς, περισσότερο απ'ότι είναι η ποσοτική αποτύπωση ενός 9 ή 10 που, σε τελική ανάλυση, δεν σημαίνει και πολλά πράγματα.
- Οι μαθητές έρχονται, στις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού, για πρώτη φορά σε επαφή με ένα νέο διδακτικό αντικείμενο, με μια 2^η ξένη γλώσσα. Επιπλέον, σε αυτή την ηλικία, επιζητούν τη θετική αξιολόγηση ως **επιβράβευση** περισσότερο **της προσπάθειας τους** και όχι τόσο του αποτελέσματος. Ας είμαστε πρόθυμοι να επιβραβεύσουμε, λεκτικά, παραγλωσσικά και βαθμολογικά την προσπάθεια ενός παιδιού 10-11 χρόνων να μάθει μια 2^η ξένη γλώσσα.
- Η καλή **συνεργασία** με τη Διεύθυνση και τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς του σχολείου είναι εκ των ων ουκ άνευ. Ακόμη και αν η συμπλήρωση του ωραρίου μας σε πολλά σχολεία καθιστά δύσκολο το εγχείρημα, η επικοινωνία με τη Διεύθυνση, τον δάσκαλο ή τη δασκάλα της τάξης καθώς και τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων που μπαίνουν στα Τμήματά μας πρέπει να είναι συστηματική και βοηθά πολλαπλά.
- Η **συνεργασία** με τους γονείς ή τους κηδεμόνες των μαθητών/τριών παίζει καθοριστικό ρόλο. Προσπαθούμε λοιπόν να έχουμε επαφή μαζί τους όχι μόνο κατά την ημέρα της επίδοσης των ελέγχων προόδου αλλά σε άλλες ευκαιρίες και περιστάσεις. Εάν είναι δυνατό, συμμετέχουμε στις συγκεντρώσεις γονέων που διοργανώνονται είτε από το σχολείο είτε από το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Οι παραπάνω επισημάνσεις δεν απαριθμούν απλώς μερικές θεωρητικές αρχές που αναφέρονται στη σύγχρονη βιβλιογραφία των παιδαγωγικών και διδακτικών εγχειριδίων. Είμαι βέβαιος ότι όλες και όλοι σας συμφωνείτε πως αποτελούν τις βασικές παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις που εφαρμόζουμε στην καθημερινή μας διδακτική πράξη. Εξάλλου, όπως είπε και ο Αλβέρτος Αϊνστάιν «εάν διαπιστώσουμε ότι οι πρακτικές μας δεν συμβαδίζουν με τη θεωρία ας μην προσπαθήσουμε να αλλάξουμε τη θεωρία ας αλλάξουμε τις πρακτικές μας». Ωστόσο, είναι αδιαμφισβήτητο ότι ο καλός εκπαιδευτικός, ο ενημερωμένος και καταρτισμένος εκπαιδευτικός, ο εκπαιδευτικός με μεράκι, όρεξη και φαντασία, μπορεί να ξεπεράσει τις όποιες αγκυλώσεις δημιουργεί η στείρα προσκόλληση στις θεωρίες, να επιλέξει αυτές που του χρειάζονται κάθε φορά, ανάλογα με το μαθησιακό του κοινό και το παιδαγωγικό του προφίλ, και να αφήσει το δικό του προσωπικό στίγμα με μια διδακτική «πράξη», δημιουργική και αποτελεσματική.

Στέλιος Μαρκαντωνάκης

Σχολικός Σύμβουλος Γαλλικής